

VK-REGERINGEN ANVENDER RÅDERUMMET PÅ EN STØRRE OFFENTLIG SEKTOR – ALTERNATIVET VAR EN MARGINALSKAT PÅ 42 PCT.

Regeringen har i sin 2015-fremskrivning lagt op til at anvende størstedelen af sit råderum på 51 mia.kr. på højere offentlige udgifter, mens intet af råderummet anvendes på lavere indkomstskat. VK-regeringen prioriterer bl.a. en vækst i det offentlige forbrug i 2008, der er mere end 3 gange så stor, som den vækst Nyrup-regeringen planlagde for 2008, da den fremlagde sin plan for dansk økonomi frem til 2010. I årene 2009 og 2010 bliver væksten i det offentlige forbrug dobbelt så høj, som Nyrup lagde op til. Den mærkbare vækst i det offentlige forbrug indebærer, at den offentlige sektor frem til 2015 vil udgøre en stigende andel af samfundsøkonomien. Hvis den del af råderummet, der anvendes på at løfte det offentlige forbrug, blev anvendt på at lette skatten på arbejde, kunne marginalskatten for alle beskæftigede blive sænket til 42 pct. frem mod 2015. Dermed ville Danmark have en øverste marginalskat, der er lavere end i USA, Schweiz og England. En sådan skattelettelse ville øge arbejdsudbuddet svarende til ca. 35- 40.000 personer og velstanden (BNP) ville vokse med 21 mia.kr som følge af den øgede beskæftigelse. Herudover ville det blive mere attraktivt at uddanne og dygtiggøre sig, ligesom det bliver mere attraktivt at søge forfremmelse og påtage sig mere ansvar på jobbet. Endelig ville det blive nemmere at tiltrække dygtige udlændinge til det danske arbejdsmarked. Til sammenligning vurderer regeringen, at dens skattepakke vil øge arbejdsudbuddet svarende til 8.000 personer. Regeringen kunne således få 4 til 5 gange så meget arbejdsudbud ud af sit råderum og skattelettelser, hvis den prioriterede at lette skatten på den sidst tjente krone.

VK-regeringen har fremlagt en 2015-plan for dansk økonomi, hvor den anviser sine pejlemærker for den økonomiske politik. I 2015-planen angives et råderum på 3 pct. af BNP eller 51 mia.kr.¹, som regeringen kan disponere over. VK-regeringen prioriterer at anvende en stor del af råderummet til at øge de offentlige udgifter, jf. tabel 1.

Tabel 1. Prioriteringer i finanspolitikken

	Pct. af BNP	Mia. kr. (2007)
Øget offentligt forbrug	1,8	31
Større offentlige investeringer	0,4	7
Skattestop fra 2007 til 2015 uden indeksering af energiafgifter	0,4	7
Energistrategi	0,3	5
Forøgelse af overførselsindkomster	0,1	1
I alt	3,0	51

Kilde: Mod nye mål - Danmark 2015, august 2007, Regeringen

Bl.a. løftes det offentlige forbrug svarende til 31 mia.kr. frem mod 2015². Gennemsnitlig budgetteres der med en realvækst i det offentlige forbrug på ca. 1 pct. Det dækker over, at væksten i det offentlige forbrug skal udgøre 1¾ pct. i 2008, ca. 1 pct. i årene 2009-2012 og ¾ pct. i årene 2013-2015.

Højere forbrugsvækst end i Nyrups 2010-plan

Det bemærkes, at væksten i det offentlige forbrug i 2008 på 1¾ pct. er 3 til 4 gange så høj, som vækstraten i den 2010-plan, som VK-regeringen overtog efter Nyrup-regeringen. Tilsvarende lægger det nye finanslovsforslag fra Socialdemokratiet op til en vækst på 1,5 pct.³

¹ Målt som konstant budgetbelastning fra og med i dag.

² Målt som konstant budgetbelastning fra og med i dag. I perioden fra 2007 til 2015 løftes det offentlige forbrug gradvist med 37 mia.kr.

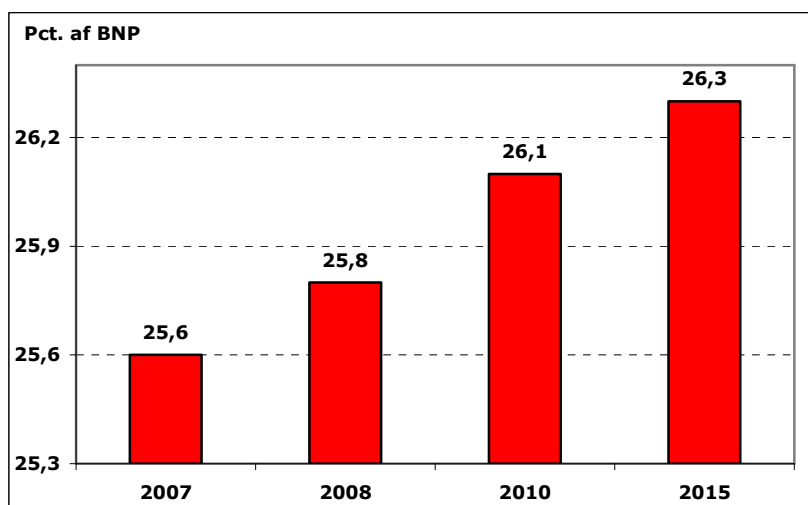
³ [Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2008](#)

Dette er ¼ pct.point lavere end VK-regeringens oplæg. I årene 2009 og 2010 ligger vækstraten i regeringens 2015-plan dobbelt så høj som i Nyrup-regeringens 2010-plan.

Udgiftspolitik indebærer et løft i den offentlige sektors andel af BNP

Væksten i det offentlige forbrug sammenholdt med en moderat vækst i BNP (gennemsnitlig vækst på 1,3 pct. årligt) indebærer, at det offentlige forbrugs andel af BNP vokser fra 25,6 pct. af BNP i 2007 til 26,3 pct. af BNP i 2015 (se figur 1). Dvs. en udvidelse af den offentlige sektors andel af samfundsøkonomien.

Figur 1 - Offentligt forbrug som pct. af BNP 2007-2015

Kilde: Økonomisk redegørelse, august 2007 samt 2015-planen

Det skal bemærkes, at ovenstående er beregnet ud fra en antagelse om, at regeringen kan leve op til sin budgetmålsætning. Dette er reelt en optimistisk antagelse i lyset af, at forbrugsvæksten i årene 2002-2006 har været dobbelt så høj som budgetteret⁴. Såfremt det offentlige forbrug vokser mere end budgetteret frem mod 2015 (og BNP-væksten er uændret), vil det offentlige forbrugs andel af BNP vokse yderligere.

Problematisk udvidelse af den offentlige sektor

VK-regeringens planlagte udvidelse af den offentlige sektor er problematisk af flere grunde. Bl.a. er der i øjeblikket mangel på arbejdskraft, således at private virksomheder må afvise ordrer. En udvidelse af den offentlige sektor, som regeringen lægger op til, forværrer problemet, da der trækkes ressourcer og arbejdskraft væk fra private virksomheder. I det lys ville det være passende med nulvækst eller fald i det offentlige forbrug.

Endvidere er det langt fra givet, at tilførslen af flere ressourcer til den offentlige sektor vil føre til et mærkbart kvalitetsløft. Udfordringen for den offentlige sektor er snarere at anvende de eksisterende ressourcer mere effektivt. Det kan ske ved at høste rationaliseringsgevinster ved kommunesammenlægninger. Eller ved at sende langt flere offentlige opgaver i udbud, så effektive private virksomheder kan løfte opgaverne. Ifølge Christoffersen, Paldam og Würtz (2007) er private virksomheder på konkurrencemarkeder erfaringsmæssigt 25-30 pct. mere effektive end offentlige producenter⁵.

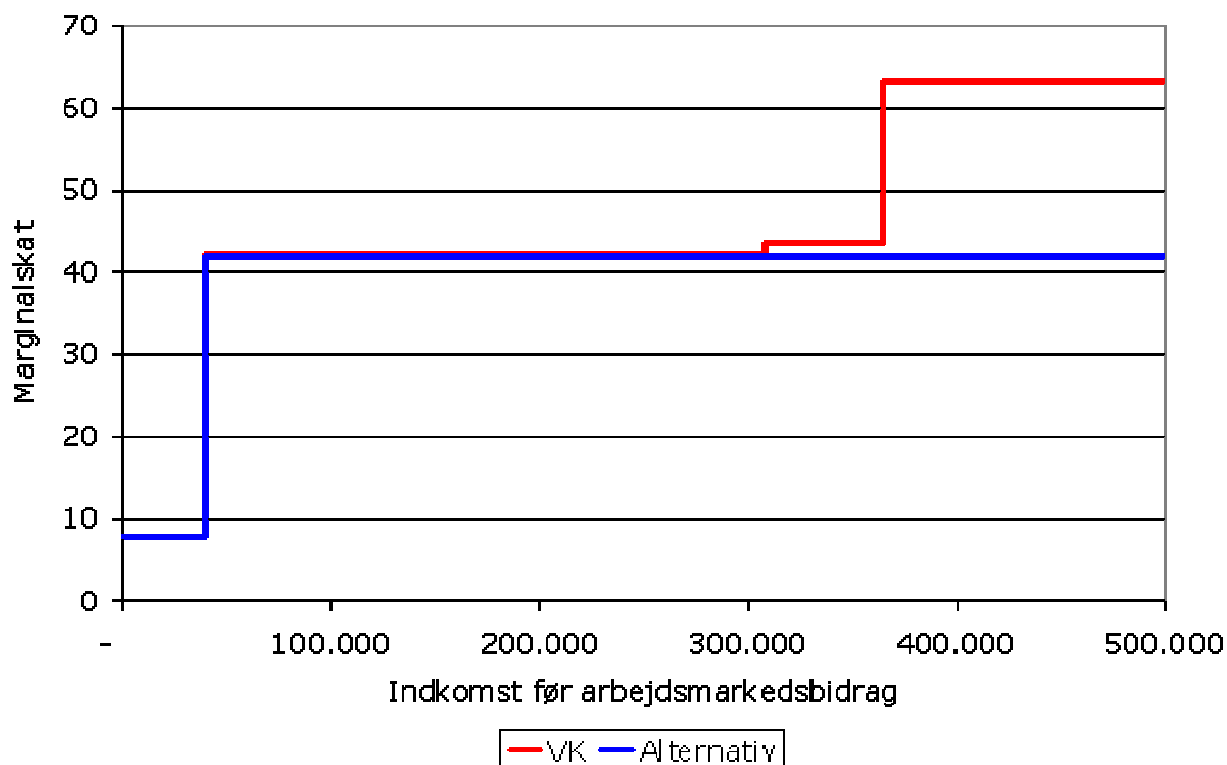
⁴ I perioden 2002-2006 budgetterede regeringen oprindeligt med en vækst i det offentlige forbrug på 0,7 pct. årligt, mens den realiserede vækst udgjorde 1,4 pct.

⁵ Christoffersen, Paldam og Würtz (2007). *Public versus private production and economies of scale*, Public Choice, vol. 130, pp. 311-328.

Råderum kunne sænke marginalsatten til 42 pct.

På den baggrund burde regeringen anvende sit råderum til at sænke indkomstsatten. Hvis det råderum, der bliver anvendt på øget offentligt forbrug, i stedet bliver anvendt på at lette skatten på arbejde, kunne marginalsatten nedbringes til 42 pct. for alle beskæftigede mod op til 63 pct. i dag, jf. figur 2.

Figur 2. Marginalsatter i Danmark. VK og alternativ

Kilde: Skatteministeriet og egne beregninger

Dermed ville den øverste marginalsat være lavere end i USA, Schweiz og England (hvor niveauet ligger mellem 43-48 pct., se tabel 2 næste side⁶). En sådan reform ville øge arbejdsudbuddet med 35-40.000 personer⁷ og velstanden (BNP) ville som følge heraf vokse med 21 mia.kr. Herudover ville det blive mere attraktivt at uddanne og dygtiggøre sig⁸. Endelig ville det blive nemmere at tiltrække dygtige udlændinge til det danske arbejdsmarked⁹. Dette vil øge velstanden yderligere. Til sammenligning vurderer regeringen, at dens skattepakke vil øge arbejdsudbuddet svarende til 8.000 personer. Regeringen kunne således få 4 til 5 gange så meget arbejdsudbud ud af sit råderum og skattelettelser, hvis den prioriterede at lette skatten på den sidst tjente krone.

⁶ Tager udgangspunkt i, at de 31 mia.kr. der anvendes på øget offentligt forbrug målt i konstant belastning af de offentlige finanser svarer til, at det offentlige forbrug løftes gradvist i perioden fra 2008 til 2015 med 37 mia.kr. Det antages, at skattelettelsen indføres i denne takt frem mod 2015. Herudover tages der udgangspunkt i regeringens forslag med Dansk Folkeparti om en skattereform, der rykker grænsen for mellemskatten svarende til 3 ¾ mia.kr. og øger beskæftigelsesfradraget med 4 mia.kr. Med udgangspunkt heri kan marginalsatten for alle beskæftigede reduceres til 42 pct.

⁷ Beregnet på baggrund af elasticiteter i Fordeling og Incitamentter (2002).

⁸ Jf. CEPOS-notat: [Skat, human kapital og uddannelse](#)

⁹ Jf. CEPOS-notater: [Danmark har den 3. højeste marginalsat i OECD for højtlojnnede](#) og [OECD's "Taxing wages": Høj marginalsat for topskatteydere i Danmark](#)

Tabel 2 - OECD-lande rangeret efter marginalskatter for højtlønnede

	pct.
1 Belgien	68
2 Sverige	67
3 Danmark (i dag)	63
4 Ungarn	63
5 Grækenland	61
6 Frankrig	60
7 Finland	59
8 Italien	59
9 Tjekkiet	56
10 Portugal	56
11 Luxembourg	54
12 Polen	53
13 Holland	52
14 Norge	51
15 Irland	50
16 Tyrkiet	49
17 Storbritannien	48
18 Australien	47
19 Tyskland	44
20 USA	43
21 Schweiz	43
22 Slovakiet	43
23 Danmark (råderum anvendt på lavere marginalskatter)	42
24 Østrig	42
25 New Zealand	39
26 Island	39
27 Spanien	37
28 Canada	37
29 Japan	33
30 Mexico	30
31 Korea	24

Kilde: Taxing Wages 2005-2006, OECD

Anm.: Højtlønnede svarer til 167% af gns. løn. Dvs.

550.000 kr., jf. i øvrigt Cepas-notat "Danmark har den 3. højeste marginalskat for højtlønnede", marts 2007.